

מהחלטות מליאת רשות ניירות ערך:

החלטה בעניין העמדת ערבות על-ידי חברה נכדה של חברה ציבורית לחברה פרטית שבבעלות בעל השליטה¹

בישיבה שקיימה מליאת רשות ניירות ערך ביום 14/08/01 נדון עניין העמדת ערבות על-ידי חברה נכדה של חברה ציבורית לחברה פרטית שבבעלות בעל השליטה.

השאלות שהובאו לדיון בנוגע לאותה עסקה היו:

(1) האם יש מקום לראות בעסקת העמדת הערבות על-ידי חברה נכדה (המצויה בבעלות מלאה של החברה) לטובת בעל השליטה עסקה של החברה עם בעל השליטה בה הדורשת גילוי בהתאם לתקנות ניירות ערך (עסקה עם בעל שליטה), התשס"א – 2001 (להלן – תקנות הניגוד).

(2) אם התשובה לשאלה (1) היא חיובית – מהו היקף הגילוי אותו יש לדרוש במסגרת הדוח שיוגש, באשר ל"סיכון" שנוטלת החברה הציבורית בגין העמדת הערבות.

החלטות המליאה:

(1) המליאה קבעה כי ההיגיון שבבסיס הדיווחים על עסקאות שבין חברה לבעל שליטה בה, בא למונע שימוש לרעה של בעל השליטה בחברה הציבורית לטובתו האישית ובניגוד לטובת שאר בעלי המניות. על כן, יש לראות גם בעסקה של חברה נכדה בבעלות מלאה, עסקה של החברה עם בעל השליטה.

את הביטוי בסעיף 270(4) לחוק החברות, התשנ"ט – 1999 (להלן – חוק החברות), "עסקה חריגה של חברה ציבורית" עם בעל השליטה בה, יש לפרש ככולל בחובו גם עסקה חריגה של חברה בבעלותה ובשליטתה המלאה של החברה הציבורית עם בעל השליטה. לכן, יש לראות את עסקת העמדת הערבות על-ידי חברה נכדה לטובת חברה פרטית בבעלות בעל השליטה, כעסקה של החברה עם בעל השליטה בה.

הפרשנות על פיה עסקה חריגה של חברה בשליטה מלאה של חברה ציבורית אינה עסקה של החברה הציבורית, היא בלתי סבירה. משמעותה, אם תתקבל, היא שעסקאות עם בעלי שליטה, שלפי מהותן הן עסקאות של חברות ציבוריות, לא תחויבנה בדיווח על פי תקנות הניגוד, ולפי פירוש זה – גם לא תחויבנה באישור האסיפה הכללית. לפיכך, עמדת הרשות היא כי בגין עסקאות שעורכת החברה באמצעות חברות כאמור לעיל, יש להגיש דוח בהתאם לתקנות הניגוד. בפועל, תואמת עמדה זו את דרכי התנהגותן של מרבית החברות הציבוריות המתקשרות בעסקאות עם בעלי השליטה בהן באמצעות חברות בת ונוהגות לדווח עליהן כדבר שבשגרה במסגרת תקנות הניגוד, כעסקאות של החברה הציבורית.

¹ החלטת מליאה מיום 18/12/2001, הבהרת סגל הרשות מיום 13.12.05.

2) בשל היקפה המשמעותי של הערבות שהועמדה, קבעה המליאה כי לדוח שיוגש יש לצרף את דוחותיה הכספיים של החברה הפרטית שלטובתה הועמדה הערבות.

תקנה 3(א) לתקנות הניגוד קובעת כי דוח העסקה יכלול כל פרט הנוגע לעסקה והעשוי להיות חשוב למשקיע סביר או לבעל מניות סביר לצורך הצבעתו באסיפה הכללית. תקנה זו מבטאת את עקרון היסוד עליו מושתתים דיני ניירות הערך, הוא עקרון הגילוי הנאות, שמשמעותו היא מסירת מידע מלא וחשיפת הנתונים הרלבנטיים אודות החברה.

מאחר והחברה הנכדה היא חברה בבעלות ובשליטתה מלאות של החברה, מימוש הערבות שניתנה על-ידה, אם יתרחש, יבוא לידי ביטוי בדוחותיה הכספיים של החברה. לאור נתוני הדוחות הכספיים של החברה, ובהם העובדה שהיקף הערבות קרוב להיקף ההון העצמי של החברה הציבורית, יהיו למימוש הערבות השלכות מהותיות על דוחות אלה, שכן מדובר בסכום שהוא מהותי לחברה מבחינת תוצאות פעולותיה. לפיכך, דרוש למשקיע מידע שיאפשר לו להעריך את סיכויי מימוש הערבות. המידע הנדרש לצורך הערכת סיכויי המימוש, כאמור, הוא הדוחות הכספיים של החברה הפרטית שלטובתה הועמדה הערבות.

הבהרה מדצמבר 2005 –

סגל הרשות מבקש להבהיר כי ההחלטה האמורה נתקבלה בנסיבות בהן דובר בחברה נכדה בבעלות ובשליטה מלאה של החברה הציבורית. עמדת סגל הרשות כפי שמושמת מזה זמן, היא כי המסקנה דומה גם כאשר מדובר בעסקה חריגה עם בעל השליטה או בעסקה חריגה שלבעל השליטה יש בה ענין אישי, לרבות הצעה פרטית שלבעל השליטה יש בה ענין אישי, וכן התקשרות באשר לתנאי כהונה והעסקה של בעל השליטה או קרובו, אשר חברה פרטית בשליטת החברה הציבורית (גם אם אינה בבעלותה המלאה) היא צד לה.

הבהרה מיוני 2015 –

סגל הרשות מבקש להבהיר כי עמדתו המפורטת לעיל בקשר לעסקה אשר חברה פרטית בשליטת החברה הציבורית היא צד לה, תחול גם כאשר עסקינן בחברה פרטית שהיא חברת אגרות חוב.